

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

20 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Iurie Diaconu,
Judecători Liliana Catan, Ion Guzun,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, împotriva sentinței Judecătorei Căușeni din 10 octombrie 2018 și deciziei Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău din 05 decembrie 2018, declarat de inculpatul

*Bumbu Vasile XXXXX, născut la
XX XXXXXX XXXX, originar și locuitor al XXXXX,
XXXXX, cetățean al R. Moldova, fără antecedente penale.*

Termenul de examinare,
instanța de fond: 05.07.2018 – 10.10.2018,
instanța de apel: 01.11.2018 – 05.12.2018,
instanța de recurs: 04.02.2019 – 20.02.2019.

Asupra recursului menționat, Colegiul penal,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Căușeni din 10 octombrie 2018, Bumbu Vasile a fost condamnat în baza art. 171 alin. (2) lit. b²) Cod penal la 5 ani închisoare și în baza art. 172 alin. (2) lit. b²) Cod penal la 5 ani închisoare.

Potrivit art. 84 alin. (1) Cod penal, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsă definitivă de 6 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, începând din 10.10.2018, cu includerea perioadei aflării în arest preventiv de la 19.02.2018 până la 10.10.2018.

Cererea procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare a fost respinsă ca neîntemeiată.

2. Instanța de fond a constatat că la 16 februarie 2018, orele 20.00, inculpatul Bumbu V., fiind în stare de ebrietate alcoolică, aflându-se la domiciliul comun din XXXXXX, XXXXX, fără niciun motiv, a agresat-o pe soția sa, XXXXXX, profitând de imposibilitatea ei psihică și fizică de a se apăra și, învingând minimul de rezistență fizică pe care victima i-ar fi putut-o opune, a obligat-o să se dezbrace de haine, apoi a apucat-o de păr și, contrar voinței acesteia, și-a satisfăcut pofta sexuală în formă perversă.

Tot el, la 16 februarie 2018, orele 20.00, continuând acțiunile criminale, prin constrângere fizică și psihică, contrar voinței soției sale, a întreținut cu aceasta un raport sexual forțat.

Instanța a reținut că inculpatul nu a recunoscut vina și a declarat că a consumat alcool împreună cu colegii de serviciu, apoi cu un consătean, iar acasă a mai consumat o sticlă cu vin. A întreținut un raport sexual benevol cu soția, apoi s-a culcat. Nu-și amintește ce s-a întâmplat până dimineață.

Totodată, vinovăția acestuia este demonstrată integral prin probele administrate.

Astfel, partea vătămată XXXXXX a relatat că inculpatul s-a întors acasă în stare de ebrietate, apoi a mai consumat o sticlă cu vin. Nu a fost de acord să întrețină cu acesta un act sexual în formă perversă, atunci el a îmbrâncit-o, a apucat-o de păr și de umăr, a aruncat-o în pat și a forțat-o să întrețină două rapoarte sexuale, dintre care unul în formă perversă. După, a reușit să iasă din casă, dezbrăcată și desculță, mergând la mama sa, care a sfătuit-o să se adreseze la poliție.

Martorul Bargan V., mama părții vătămate, a comunicat că aceasta a venit noaptea la ea dezbrăcată și desculță. I-a spus că inculpatul a bătut-o și cu greu a scăpat din mâinile lui, că acesta și-a bătut joc de ea și a chinuit-o. I-a dat fiicei sale haine să se îmbrace și aceasta a rămas la ea. Crizele de gelozie au apărut după ce partea vătămată s-a întors din Italia, iar în anul 2017, inculpatul fiind în stare ebrietate, a dat foc la casă.

Martorul Buliga E. a indicat că, locuind în vecinătate, cunoaște că atunci când inculpatul este în stare de ebrietate, partea vătămată fuge la mama sa, iar acesta strigă la ea. A văzut că deseori partea vătămată locuiește la mama sa, posibil din motiv că inculpatul aplică violență fizică în privința ei.

Conform plângerii din 19.02.2018, partea vătămată a solicitat organelor de poliție să-1 atragă la răspundere penală pe soțul său, Bumbu V., care la 16.02.2018, orele 22.00, fiind în stare de ebrietate, în domiciliul comun, a agresat-o fizic și, prin constrângere, a obligat-o să se dezbrace, apoi apucând-o de păr, și-a satisfăcut pofta sexuală prin acțiuni perverse, apoi a întreținut cu ea un raport sexual obișnuit, contrar voinței ei.

Potrivit procesului-verbal de confruntare dintre inculpat și partea vătămată din 03.04.2018, ambii și-au menținut pozițiile indicate în declarații.

După depunerea plângerii de către partea vătămată la organele de poliție, fiind întreprinse măsuri de cercetare a cazului, la 19.02.2018 a fost emis Chestionarul de evaluare a riscurilor în cazurile de violență în familie prin care, fiind examinată situația în familia agresorului, s-a constatat un nivel de risc înalt.

Prin Ordinul de restricție de urgență nr. 2018180028 din 19.02.2019, s-a constatat că la 16.02.2018, orele 22.00, Bumbu V., la domiciliu a agresat-o fizic și a amenințat-o pe soția sa XXXXXX cu care, ulterior, contrar voinței ultimei, și-a satisfăcut pofta sexuală în formă perversă, apoi a violat-o, aceasta fiind nevoită să fugă la domiciliul părinților, fapt pentru care, Bumbu V. a fost obligat să părăsească imediat locuința comună din XXXXXX, unde domiciliu împreună cu victima, începând cu data de 19.02.2018 ora 14.50 până la 01.03.2018.

Fiindu-i adus la cunoștință Ordinul de restricție și înmânat conform recipisei din 19.02.2018, inculpatul a fost de acord cu cele constatate, a semnat ordinul de restricție și nu a invocat careva obiecții, iar, fiindu-i adus la cunoștință și explicat modul și termenul de contestare, acesta nu l-a contestat în modul stabilit.

La 21.02.2018, prin încheierea Judecătoriei Căușeni, fiind examinată cererea victimei violenței în familie XXXXXX cu privire la aplicarea măsurilor de protecție de la acțiunile agresorului Bumbu V., s-a constatat că la 16.02.2018, ora 22.00, Bumbu V., fiind în stare de ebrietate, la domiciliul lor comun a înjurat-o și a amenințat-o cu răfuială fizică pe XXXXXX și, contrar voinței ei, și-a satisfăcut pofta sexuală în mod pervers care, fiindu-i frică de soț, a fugit dezbrăcată la domiciliul mamei sale. A fost emisă Ordonanța de protecție în privința lui XXXXXX de la acțiunile violente a lui Bumbu V. pe un termen de 90 zile, pe care ultimul nu a contestat-o, fiind de acord cu faptele comise.

Totodată, declarațiile inculpatului au o tentă de a induce în eroare instanța de judecată și crearea unei versiuni de dezvinovățire care, însă, se combat prin declarațiile părții vătămate și propriile depoziții, în care indică că nu ține minte ce a avut loc după ce a servit a doua sticlă cu vin, fiind în stare de ebrietate avansată.

În același timp, partea vătămată a relatat clar că a fost apucată de păr de către inculpatul care, ulterior, a aruncat-o în pat, s-a urcat peste ea și a forțat-o să întrețină un raport sexual în mod pervers, apoi a violat-o.

Pe lângă aceasta, aplicarea constrângerii fizice și psihice în privința părții vătămate de către inculpat a avut loc în momentul în care partea vătămată se opunea la satisfacerea poftelor sexuale în formă perversă, care a fost urmărită în mod intenționat de către inculpat.

Imposibilitatea părții vătămate de a se apăra și de a-și exprima voința, la fel, a fost dovedită prin declarațiile victimei și ale martorilor care au confirmat că, inculpatul, în stare de ebrietate, este foarte agresiv și poate să o maltrateze pe aceasta, fapt pentru care a avut capacitatea redusă de a opune rezistență acțiunilor inculpatului.

În același timp, consumarea faptelor infracționale, săvârșite prin constrângere fizică și psihică, se dovedește prin declarațiile martorului Bargan V. care a comunicat că fiica ei a venit noaptea la ea, dezbrăcată și desculță. Aceasta plângea și era speriată, i-a spus că inculpatul a lovit-o, și-a bătut joc de ea și a chinuit-o. A rămas la ea să înnopteze deoarece îi era frică de soț.

Or, declarațiile martorului Bargan V. sunt utile, veridice, coroborează cu declarațiile victimei și combat argumentele inculpatului că n-a comis infracțiunea imputată lui, iar elementul constitutiv vizat și-a găsit confirmare deplină și, ținând

cont de declarațiile părții vătămate, se atestă că inculpatul a acționat anume cu intenția de a-și satisface pofta sexuală în formă perversă, contrar voinței soției sale.

Deci, vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunilor înscrinate a fost demonstrată, fiind constatată cu certitudine existența faptelor infracționale și comiterea acestora, declarațiile acestuia fiind apreciate drept o încercare de a se eschiva de la răspunderea penală, un drept al acestuia și o metodă de apărare, întrucât nu sunt susținute prin dovezi și nu coroborează cu probele administrate. Or, inculpatul și-a înaintat poziția de apărare pentru a se eschiva de la răspundere penală, aceasta fiind contrară probelor cercetate, și anume declarațiilor părții vătămate care a descris amănunțit circumstanțele în care au avut loc infracțiunile.

Totodată, declarațiile părții vătămate coroborează cu probele administrate și nu prezintă careva dubii, fiind confirmată veridicitatea acestora.

În baza probelor administrate, instanța a încadrat acțiunile inculpatului pe art. 172 alin. (2), lit. b²) Cod penal, ca satisfacerea poftei sexuale în formă perversă, săvârșită prin constrângere fizică și psihică a persoanei, profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra, săvârșită asupra unui membru de familie și pe art. 171 alin. (2) lit. b²) Codul penal, ca violul, adică raportul sexual săvârșit prin constrângere fizică și psihică a persoanei, profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra, săvârșit asupra unui membru de familie.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 6, 61, 75 Cod penal, că inculpatul a săvârșit infracțiuni grave, se caracterizează ca o persoană care în urma consumului băuturilor alcoolice devine neadecvat și agresiv, anterior fiind înregistrate petiții din partea membrilor familiei și locuitorilor, iar din 19.02.2018 se află la evidență ca agresor familial, că nu au fost stabilite circumstanțe atenuante, cea agravantă fiind – săvârșirea infracțiunii de către o persoană în stare de ebrietate alcoolică, de caracterul violent al infracțiunilor în raport cu modul și împrejurările în care au fost comise, starea de pericol creată pentru relațiile sociale cu privire la inviolabilitatea sexuală a unui membru de familie, natura și gravitatea rezultatului produs, starea traumatizantă în rezultatul abuzului sexual, cu urmări ce nu pot fi prevăzute la moment, de motivele și scopul săvârșirii infracțiunii - satisfacerea necesităților sexuale în forma cea mai agresivă de încălcare a libertății sexuale și, totodată, jignirea cea mai profundă a părții vătămate, conduita avută anterior săvârșirii infracțiunii și în cadrul cercetării judecătorești, lipsind efortul în conștientizarea crimelor comise și consecințelor ei, concluzionând că scopul de restabilire a echității sociale și prevenire a săvârșirii de noi infracțiuni din partea inculpatului, este posibil de a fi atins doar prin aplicarea pedepsei privative de libertate.

Astfel, pedeapsa închisorii cu executare aplicată inculpatului, corespunde circumstanțelor săvârșirii infracțiunilor, gradului prejudiciabil al infracțiunilor, personalității acestuia, urmând să producă efecte asupra conduitei și să contribuie la reeducarea lui, cât și asupra altor persoane or, o pedeapsă justă și proporțională este de natură să asigure exemplaritatea, prevenția specială și generală prevăzute de art. 6, 61 Cod penal.

3. Inculpatul a declarat apel, solicitând rejudecarea cauzei.

Apelantul a indicat că nu a fost supus unei expertize medico-legale, iar raportul de expertiză medico-legală efectuat în privința soției nu demonstrează că este vinovat, fiind condamnat doar în baza declarațiilor părții vătămate.

3.1. A declarat apel și avocatul Valentin Chiriac, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunile inculpatului să fie recalificate în baza art. 201¹ alin. (1) Cod penal.

Apelantul a invocat că sentința de condamnare a inculpatului contravine probelor administrate.

Or, instanța de fond a examinat cauza unilateral, reieșind din opinia acuzării, fiind ignorate declarațiile martorilor, ale părții vătămate și materialele din dosar.

Mai mult, instanța de fond nu s-a referit la concluziile raportului de expertiză efectuat în privința părții vătămate care, în cadrul urmăririi penale, a indicat că a fost agresată fizic de inculpat, fiindu-i cauzate leziuni corporale. Însă, potrivit raportului de expertiză, partea vătămată nu are careva leziuni corporale, inclusiv caracteristice pentru viol.

Totodată, niciun martor al acuzării nu a confirmat faptul că inculpatul și-a violat soția.

4. Potrivit deciziei Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău din 05 decembrie 2018, apelurile au fost respinse ca nefondate.

Instanța de apel a reținut că vinovăția inculpatului a fost demonstrată în afara oricărui dubiu rezonabil prin probe pertinente, concludente, utile și veridice, care coroborează între ele, și anume declarațiile părții vătămate, ale martorilor Bargan V. și Buliga E., plângerea din 19.02.2018, prin care partea vătămată a solicitat organelor de poliție să-l atragă la răspundere penală pe soțul său, Bumbu V., care la 16.02.2018, orele 22.00, fiind în stare de ebrietate, în domiciliul comun, a agresat-o fizic și, prin constrângere, a obligat-o să se dezbrace, a apucat-o de păr, și-a satisfăcut pofta sexuală prin acțiuni perverse, apoi a violat-o, procesul-verbal de cercetare la fața locului din 19.02.2018 cu tabelul foto anexat, prin care a fost cercetat domiciliul inculpatului și al părții vătămate, fiind examinat locul faptei, procesul-verbal de confruntare dintre inculpat și partea vătămată din 03.04.2018, în care ambii și-au menținut pozițiile indicate în declarații.

Or, declarațiile inculpatului au fost făcute cu scopul de a se eschiva de la răspunderea și pedeapsa penală, fiind combătute prin probele administrate, iar vinovăția acestuia a fost dovedită pe deplin.

Afirmațiile apărării că nu există nicio probă care ar confirma că inculpatul a avut relații sexuale obișnuite forțate și în formă perversă cu partea vătămată sunt neîntemeiate și se combat prin declarațiile ultimei, conform căroră, la 16.02.2018, benevol a întreținut cu soțul un raport sexual în mod normal și a fost împotriva să întrețină raport în formă perversă, fapt pentru care soțul a îmbrâncit-o, a apucat-o de păr și de umăr și a aruncat-o în pat, a urcat deasupra sa, nu și-a încetat acțiunile nici când i-a spus că o sufocă, forțând-o să întrețină un raport sexual în formă perversă. Raportul sexual în formă perversă a avut loc forțat. În acea seară între ea și soțul ei au avut loc două raporturi sexuale contrar voinței, unul în formă perversă și celălalt în formă obișnuită, totodată a întreținut un raport sexual benevol.

La fel, potrivit declarațiilor martorului Bargan V., la 16.02.2018, aproximativ ora 00.00, la domiciliu ei a venit fiica, care era dezbrăcată și desculță, i-a spus că inculpatul a lovit-o, și-a bătut joc de ea, a chinuit-o și cu greu a scăpat de el.

Cu toate că în cauză prevalează probele indirecte în coraport cu cele directe, potrivit considerentelor teoretice și jurisprudenței, în cazul în care există două sau mai multe probe indirecte, acestea ar putea fundamenta o hotărâre de condamnare, dacă din înlănțuirea lor logică rezultă o concluzie univocă referitoare la vinovăția inculpatului, fapt incident în prezenta speță.

Potrivit art. 27 Cod de procedură penală, fiind verificate probele administrate prin prisma prevederilor art. 95 Cod de procedură penală, din punct de vedere al admisibilității lor, contrar opiniei apărării, se atestă că acestea sunt pertinente, concludente și utile, nefiind stabilite circumstanțe care să indice la admiterea unor încălcări esențiale ce ar determina neadmiterea lor, argumentele apărării în acest sens fiind declarative.

Astfel, probele administrate dovedesc incontestabil că inculpatul, acționând intenționat, fiind conștient de acțiunile sale și urmările prejudiciabile ce pot surveni, urmărind premeditat scopul satisfacerii poftelor sexuale în formă perversă, apoi a poftelor sexuale în formă normală cu soția sa, aplicând constrângerea fizică și psihică, a întreținut cu aceasta un raport sexual forțat în formă perversă, după care un raport sexual forțat în formă obișnuită cu aceasta.

Alegațiile apărării că sentința este nefondată sunt irelevante, iar o astfel de eroare în cauza dată nu se constată, fiind stabilit că hotărârea instanței de fond este argumentată, inclusiv în raport cu poziția apărării.

La fel, este neîntemeiat și argumentul apărării că la urmărirea penală și în instanța de fond inculpatul nu și-a recunoscut vina, o asemenea poziție procesuală fiind legală și constituind elementul cheie al dreptului la apărare, drept de care inculpatul a beneficiat în cadrul procesului penal.

Afirmațiile că partea vătămată nu are nicio leziune pe corp și că nu s-au depistat urme de spermă, au fost combătute prin declarațiile părții vătămate, potrivit cărora inculpatul a apucat-o de păr, iar deoarece nu a avut erecție, nu a putut întreține raportul sexual până la urmă.

Invocarea faptului că inculpatul nu a fost supus unei expertize, cu toate că a insistat, nu constituie temei de achitare or, organul de urmărire penală acționează de sine stătător și decide independent ce acțiuni procesuale urmează să efectueze. Totodată, urmărirea penală a început la 19 și, respectiv 21.02.2018, după cel puțin trei zile de la comiterea infracțiunilor, fapt care lipsește de relevanță o expertiză medico-legală a inculpatului pentru identificarea indicilor referitoare la existența sau inexistența acțiunilor perverse sau legate de viol.

Or, numirea expertizei psihiatrice în privința părții vătămate nu este relevantă, fiind stabilit că aceasta a fost agresată psihic, în acest sens fiind prezentată ordonanța de protecție emisă în privința lui XXXXX, iar apărarea nu a probat că aceasta ar fi fost contestată sau anulată.

Referitor la poziția apărării că prin procesul-verbal de cercetare la fața locului nu s-a depistat dezordine în încăperea unde a fost comisă infracțiunea și urme caracteristice pentru viol sau agresiune fizică, se atestă că fiecare loc unde a fost

comisă o infracțiune arată diferit și nu este imperios necesar să existe un tipaj aplicabil absolut tuturor infracțiunilor de viol sau acțiuni perverse cu caracter sexual. Totodată, cercetarea la fața locului a avut loc după trei zile de la comiterea infracțiunii or, a fost timp suficient ca lucrurile să fie schimbate cu locul.

Nu se confirmă nici afirmația apărării că a fost comisă infracțiunea de violență în familie, în speță fiind întrunite elementele constitutive ale infracțiunilor prevăzute de art. 171 alin. (2) lit. b²) și art. 172 alin. (2) lit. b²) Cod penal. Or, infracțiunea de violență în familie se deosebește de infracțiunile constatate prin faptul că nu se materializează prin acțiuni cu caracter sexual.

În același timp, neexaminarea repetată a acelorași argumente invocate în prima instanță și în apel și la care prima instanță a dat deja un răspuns, nu constituie temei de a considera că apelantului nu i-a fost examinată cererea de apel or, potrivit jurisprudenței CtEDO în cauza *Coroi vs Republica Moldova*, 15.03.2011, Curtea a specificat că, „este adevărat că decizia Curții de Apel a fost foarte succintă și doar a menținut hotărârea primei instanțe. Totuși, având în vedere faptul că fondul cauzei a fost examinat în mod corespunzător de către prima instanță și că hotărârea acesteia este motivată suficient, precum și având în vedere natura motivelor invocate de reclamant în cererea sa de recurs, Curtea nu consideră că respingerea recursului fără o motivare detaliată constituie o violare a cerințelor art. 6§1 al CEDO”.

Prin urmare, argumentele instanței de fond la adoptarea soluției, în virtutea corectitudinii lor și pentru a evita repetări inutile sunt acceptate și de instanța de apel, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 al hotărârii în cauza *Albert vs România din 16.02.2010*, a statuat că art. 6§1 CEDO, deși obligă instanțele să-și motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk vs Olanda*, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Or, în situația în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de apel/recurs eventual, o curte de apel poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*Garcia Ruiz contra Spaniei*).

Totodată, la stabilirea pedepsei inculpatului, instanța de fond a acordat deplină eficiență prevederilor art. 6, 7, 61, 75-77 și 84 Cod penal, ținând cont de gravitatea infracțiunilor comise, de motivul acestora, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează sau agravează răspunderea, pedeapsa aplicată acestuia fiind în măsură să asigure realizarea scopului legii penale de corectare și reeducare a inculpatului.

5. Inculpatul a declarat recurs ordinar, în care solicită: „să fie luate careva decizii, măcar o pedeapsă mai blândă”.

Recurentul a invocat că nu a fost supus unei expertize medico-legale, iar raportul de expertiză medico-legală efectuat în privința soției sale nu demonstrează faptul că el este vinovat, el fiind condamnat doar în baza declarațiilor mincinoase ale

soției și ale soacrei sale, fiind ignorate concluziile raportului de expertiză care dovedesc că nu au fost comise astfel de infracțiuni.

Totodată, cererea lui de a fi supus unei expertize medico-legale a fost respinsă, astfel, nefiind exclusă ipoteza că a fost adăugat ceva în vinul pe care l-a consumat acasă, adus de soția lui.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În primul rând, potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, dar doar în temeiurile prevăzute de lege.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens.

Însă, în recursul declarat, în pofida prevederilor enunțate, nu este indicat niciun temei din cele nominalizate în art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, fiind omisă totalmente specificarea unor concrete erori de drept și argumentarea ilegalității deciziei contestate în acest sens (*pct. 5. din decizie*).

Circumstanțele enunțate denotă că recursul nu întrunește condițiile de conținut, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al inculpatului cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica și să se expună, apoi, asupra unor temeiuri neargumentate legal de recurent.

Or, conform prevederilor art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

În al doilea rând, potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În această ordine de idei și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar, în care nici nu sunt indicate concrete erori de drept și clar definite (*pct. 5. din decizie*), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârilor contestate, inclusiv cele reproduse în pct. **2.** și **4.** din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanțele de fond și de apel, legal și întemeiat au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei privind învinuirea înaintată inculpatului, și încadrarea juridică corectă a acțiunilor lui infracționale în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, prin

prisma cumulului de probe anexate la dosar, inclusiv declarațiile părții vătămate, ale martorilor Bargan V. și Buliga E., plângerea părții vătămate din 19.02.2018, procesul-verbal de cercetare la fața locului din 19.02.2018 cu tabelul foto anexat, procesul-verbal de confruntare dintre inculpat și partea vătămată din 03.04.2018, care au fost apreciate în conformitate cu prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării lor, instanțele indicând argumentat și detaliat motivele pentru care au respins versiunile și dovezile apărării, instanța de apel pronunțându-se argumentat asupra tuturor motivelor invocate în apelurile apărării, probele administrate pe caz demonstrând cu concludență prezența în acțiunile inculpatului a elementelor infracțiunilor incriminate.

Totodată, la stabilirea pedepsei inculpatului, instanțele just și argumentat au ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75, 84 Cod penal, conform căror persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii. Pedepsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. Dacă, persoana este declarată vinovată de săvârșirea a două sau mai multor infracțiuni fără să fi fost condamnată pentru vreuna din ele, instanța de judecată, pronunțând pedeapsa pentru fiecare infracțiune aparte, stabilește pedeapsa definitivă pentru concurs de infracțiuni prin cumul, total sau parțial, al pedepselor aplicate.

În consecutivitatea enunțată, se atestă că în cazul în care inculpatul a săvârșit două infracțiuni grave, este caracterizat negativ, că nu au fost stabilite circumstanțe atenuante, cea agravantă fiind săvârșirea infracțiunii în stare de ebrietate, aplicarea unei pedepse mai blânde, ar reprezenta o soluție de pedeapsă penală inechitabilă, inadecvată și disproporțională în raport cu gradul prejudiciabil al infracțiunilor săvârșite, persoana celui vinovat și a scopului pedepsei penale sub aspectul restabilirii echității sociale, corectării inculpatului, prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea inculpatului, cât și a altor persoane.

Or, soluția instanței de apel este conformă și jurisprudenței naționale, potrivit cărei, instanțele urmează să asigure aplicarea măsurilor aspre de pedeapsă față de persoanele adulte care au săvârșit infracțiuni grave (*pct. 17 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție, nr. 8 din 11.11.2013, Cu privire la unele chestiuni ce vizează individualizarea pedepsei penale*).

Deci, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale, corespunde principiului proporționalității și scopului de restabilire a echității sociale, corectare a inculpatului, precum și prevenirii de săvârșirea de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane (*pct. 2., 4. din decizie*).

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. Or, în cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*). Art. 6 din CEDO impune în special, în sarcina „instanței”, obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor propuse de părți, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora. Deși este adevărat că obligația motivării deciziilor, impusă instanțelor de art. 6 § 1 din CEDO, nu poate fi înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat la fiecare argument (*hotărârea CtEDO, pct. 80-81, Perez c. Franței, Van de Hurk c. Țărilor de Jos*).

Pe lângă aceasta, se observă că recursul declarat, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5. din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanțele au apreciat circumstanțele și probele cauzei, inclusiv în latura pedepsei aplicate.

Însă, pornind de la relevanțele art. 6 pct. 11¹), 27, 414 alin. (1) și (2), a Codului de procedură penală, eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor, iar judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanțelor de fond și de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei, inclusiv în latura pedepsei, în alt sens decât cel pe care îl propune inculpatul este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recursul vizat au constituit deja obiect de examinare în instanțele de fond și de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 2. – 5. din decizie*), iar o altă opinie asupra circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița versus Moldova*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanțele de fond și de apel nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârile contestate conțin motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că inculpatului i s-au aplicat pedepse individualizate conform prevederilor legale, și că recursul ordinar este vădit neîntemeiat.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Astfel, odată ce este vădit neîntemeiat, recursul de pe rol urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpatul Bumbu Vasile XXXXX, împotriva sentinței Judecătoriei Căușeni din 10 octombrie 2018 și deciziei Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău din 05 decembrie 2018, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 20 martie 2019.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun